HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șaptea)

13 decembrie 2007 *

În cauza C-526/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Hoge Raad der Nederlanden (Țările de Jos), prin Decizia din 22 decembrie 2006, primită de Curte la 27 decembrie 2006, în procedura

**Staatssecretaris van Financiën**

împotriva

**Road Air Logistics Customs BV,**

CURTEA (Camera a șaptea),

compusă din domnul U. Lõhmus (raportor), președinte de cameră, domnii J. Klučka și A. Ó Caoimh, judecători,

* Limba de procedură: olandeza.

avocat general: domnul D. Ruiz-Jarabo Colomer,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Road Air Logistics Customs BV, de K. Winters, advocaat, și de domnul J. Hollebeek, adviseur;

— pentru guvernul olandez, de doamnele H. G. Sevenster și C. ten Dam, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de doamna J. Hottiaux, în calitate de agent, asistată de F. Tuytschaever, avocat,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

**Hotărâre**

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 236 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal").

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Staatssecretaris van Financiën (secretarul de stat pentru finanțe), pe de o parte, și societatea Road Air Logistics Customs BV (denumită în continuare „Road Air"), pe de altă parte, având ca obiect o cerere de rambursare a drepturilor vamale.

**Reglementarea comunitară**

3 Potrivit articolului 20 alineatul (1) din Codul vamal:

„Drepturile legal datorate la apariția unei datorii vamale se bazează pe Tariful vamal al Comunităților Europene."

4 Dispozițiile privind nașterea datoriei vamale sunt prevăzute în titlul VII capitolul 2 din Codul vamal. Aceste dispoziții descriu în special faptele care generează o astfel de datorie și stabilesc debitorul, precum și momentul și locul unde acestea iau naștere.

5 Articolul 203 din Codul vamal prevede:

„(1) O datorie vamală la import ia naștere prin:

— sustragerea de sub supravegherea vamală a mărfurilor supuse drepturilor de import.

(2) Datoria vamală ia naștere în momentul sustragerii mărfurilor de sub supravegherea vamală.

[…]”

6 Conform articolului 214 alineatul (1) din Codul vamal:

„În absența dispozițiilor contrare prevăzute în prezentul cod și fără a aduce atingere alineatului (2), valoarea drepturilor de import sau export aplicabile mărfurilor se determină pe baza regulilor de evaluare adecvate pentru respectivele mărfuri la data nașterii datoriei vamale aferente.”

7 Articolul 215 din Codul vamal, în versiunea aplicabilă înaintea datei de 10 mai 1999, prevede:

„(1) O datorie vamală ia naștere în locul în care s-au produs faptele care au generat-o.

(2) Dacă nu este posibilă determinarea locului menționat la alineatul (1), datoria vamală se consideră a fi fost generată acolo unde autoritățile vamale decid că mărfurile îndeplinesc condițiile în care ia naștere o datorie vamală.

(3) Atunci când un regim vamal nu este încheiat pentru mărfuri, datoria vamală se consideră a fi luat naștere acolo unde mărfurile:

— au fost plasate sub regimul respectiv sau

— intră în Comunitate sub acel regim.

(4) Atunci când autoritățile vamale dețin informații pe baza cărora pot stabili că datoria vamală a luat naștere în prealabil, când mărfurile erau în alt loc și la o dată anterioară, datoria vamală se consideră că a luat naștere în locul unde mărfurile pot fi localizate la data cea mai îndepărtată la care se poate stabili existența unei datorii vamale."

8 Regulamentul (CE) nr. 955/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 aprilie 1999 de modificare a Regulamentului nr. 2913/92 privind regimul de tranzit extern (JO L 119, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 11, p. 200), aplicabil începând cu 10 mai 1999, a înlocuit textul articolului 215 din Codul vamal cu un nou text care nu a adus modificări substanțiale celui precedent. Astfel, pe de o parte, alineatele (1)-(3) ale acestui articol și, pe de altă parte, alineatul (4) al articolului menționat au

fost preluate la alineatul (1) și, respectiv, la alineatul (2) ale articolului 215 în noua sa redactare. Cu toate acestea, a fost introdus un nou alineat (3) care are următorul cuprins:

„Autoritățile vamale menționate la articolul 217 alineatul (1) sunt cele ale statului membru unde a luat naștere datoria vamală sau se consideră că a luat naștere în conformitate cu prezentul articol."

9 Articolul 236 alineatul (1) primul paragraf din Codul vamal prevede:

„Drepturile de import sau de export se rambursează în măsura în care se stabilește că, în momentul în care au fost plătite, valoarea acestor drepturi nu era datorată legal sau că valoarea lor a fost înscrisă în evidența contabilă contrar dispozițiilor articolului 220 alineatul (2)."

10 Potrivit articolului 378 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului nr. 2913/92 (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3, denumit în continuare „Regulamentul de aplicare"):

„Fără a aduce atingere articolului 215 din cod, în cazul în care transportul nu se prezintă la biroul de destinație și locul în care s-a săvârșit infracțiunea sau neregula nu poate fi stabilit, se consideră că respectiva infracțiune sau neregulă s-a săvârșit:

— în statul membru căruia îi aparține biroul de plecare

sau

— în statul membru căruia îi aparține biroul de tranzit de la punctul de intrare în Comunitate, căruia i s-a trimis un aviz de tranzit,

cu condiția ca, în perioada prevăzută la articolul 379 alineatul (2), să se facă, față de autoritățile vamale, dovada conformității operațiunii de tranzit sau a locului în care s-a săvârșit infracțiunea sau neregula."

11 Articolul 379 din Regulamentul de aplicare prevede:

„(1) În cazul în care un transport de mărfuri nu a fost prezentat la biroul de destinație și nu se poate stabili locul în care s-a comis infracțiunea sau neregula, biroul de plecare îi notifică acest lucru principalului obligat cât mai curând posibil și în orice caz înainte de sfârșitul celei de-a unsprezecea luni de la data înregistrării declarației de tranzit comunitar.

(2) Notificarea menționată la alineatul (1) precizează în special termenul în care trebuie să se furnizeze biroului de plecare, în fața autorităților vamale, proba regularității operațiunii de tranzit sau a locului în care s-a săvârșit în realitate infracțiunea sau neregula. Acest termen este de trei luni de la data notificării menționate la alineatul (1). Dacă dovada respectivă nu se face până la încheierea acestui termen, statul membru competent întreprinde măsuri pentru a recupera drepturile și alte impuneri datorate. În cazul în care acest stat membru nu este cel în care se află biroul de plecare, acesta din urmă informează imediat respectivul stat membru."

**Acțiunea principală și întrebarea preliminară**

12 În perioada dintre aprilie 1998 și octombrie 1999 inclusiv, Road Air a făcut, pentru diferiți clienți, declarații de tranzit comunitar extern și intern și a întocmit în acest scop declarațiile vamale T1 și T2. Toate aceste declarații menționau biroul din Roosendaal (Țările de Jos) drept birou vamal de plecare.

13 Dintre transporturile care nu au fost regularizate, trei se refereau la un tranzit comunitar extern, pentru care biroul de destinație era situat într-un alt stat membru decât Țările de Jos. Biroul de destinație a constatat o lipsă în ceea ce privește două dintre aceste transporturi. În cel de al treilea caz, biroul de plecare nu a primit al cincilea exemplar din declarația T1.

14 Între 24 iunie 1999 și 18 iulie 2001, inspectorul administrației financiare și a vămilor din Roosendaal (denumit în continuare „inspectorul") a notificat societății Road Air, pentru aceste trei transporturi, somații de plată a drepturilor vamale pentru săvârșirea unei infracțiuni legate de regimul de tranzit comunitar. Cu toate acestea, contrar prevederilor articolului 379 din Regulamentul de aplicare, notificările adresate societății Road Air nu menționau că aceasta din urmă avea posibilitatea de a face dovada locului în care s-a săvârșit în realitate infracțiunea sau neregula.

15 La 16 noiembrie 2001, Road Air a solicitat în temeiul articolului 236 din Codul vamal rambursarea drepturilor vamale recuperate, precum și a amenzilor aplicate prin intermediul somațiilor de plată. Aceste cereri au fost respinse printr-o decizie a inspectorului. În urma unei reclamații, această decizie de respingere a fost confirmată printr-o decizie din 15 noiembrie 2002.

16 La 10 decembrie 2002, Road Air a formulat o acțiune împotriva acestei ultime decizii la Gerechtshof te Amsterdam (Curtea de Apel din Amsterdam). Prin Hotărârea din 16 ianuarie 2004, această instanță a declarat acțiunea ca întemeiată în parte.

17 Staatssecretaris van Financiën a formulat recurs împotriva hotărârii pronunțate de Gerechtshof te Amsterdam la Hoge Raad der Nederlanden. Road Air a formulat un recurs incident.

18 Instanța de trimitere subliniază că Gerechtshof te Amsterdam a constatat că societății Road Air nu i s-a acordat, într-adevăr, un termen de trei luni pentru a face dovada locului în care s-a săvârșit în realitate infracțiunea sau neregula. În consecință, inspectorul nu respectase obligația care îi revenea în temeiul articolului 379 din Regulamentul de aplicare, astfel încât nu avea competența de a aplica taxele vamale în cauză în acțiunea principală. Având în vedere această situație, Gerechtshof te Amsterdam a concluzionat că sumele menționate în somațiile de plată adresate persoanei interesate nu erau datorate legal în sensul articolului 236 alineatul (1) din Codul vamal.

19 Cu toate acestea, Hoge Raad der Nederlanden consideră că jurisprudența Curții nu permite să se stabilească cu suficientă certitudine că raționamentul urmat de Gerechtshof te Amsterdam este întemeiat. Hoge Raad der Nederlanden se întreabă dacă, în speță, este aplicabilă jurisprudența care rezultă din Hotărârea din 20 octombrie 2005, Transport Maatschappij Traffic (C-247/04, Rec., p. I-9089).

20 În aceste condiții, Hoge Raad der Nederlanden a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Noțiunea «nu […] datorată legal» folosită în articolul 236 din Codul vamal trebuie interpretată în sensul că aceasta cuprinde de asemenea ipoteza în care locul de

naștere a unei datorii vamale nu a fost determinat în conformitate cu dispozițiile relevante din Regulamentul de aplicare a Codului vamal?"

**Cu privire la întrebarea preliminară**

21 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 236 alineatul (1) primul paragraf din Codul vamal trebuie interpretat în sensul că faptul că autoritățile vamale nu au determinat, conform articolului 379 din Regulamentul de aplicare, locul unde a luat naștere datoria vamală are drept consecință considerarea valorii taxelor vamale ca nefiind datorată legal.

22 Cu titlu preliminar, trebuie amintit că, la punctul 29 și în dispozitivul Hotărârii Transport Maatchappij Traffic, citată anterior, Curtea a declarat că, potrivit articolului 236 alineatul (1) primul paragraf din Codul vamal, taxele la import sau taxele la export sunt datorate legal atunci când o datorie vamală a luat naștere în condițiile stabilite în titlul VII capitolul 2 din acest cod și dacă valoarea acestor drepturi a putut fi stabilită prin aplicarea Tarifului vamal comun, în conformitate cu dispozițiile din titlul II din codul menționat.

23 Din decizia de trimitere reiese că Hoge Raad der Nederlanden a adresat întrebarea în lumina acestei jurisprudențe. Într-adevăr, instanța menționată solicită să se stabilească dacă din faptul că articolul 215 din Codul vamal este inclus în titlul VII capitolul 2 din același cod s-ar putea deduce că, în cazul în care una dintre condițiile privind stabilirea locului infracțiunii sau al neregulii care a generat o datorie vamală nu este îndeplinită cu ocazia respectivei stabiliri, nu se respectă criteriul stabilit în jurisprudența citată la punctul 22 din prezenta hotărâre.

24 Conform Road Air, din structura Codului vamal rezultă în mod incontestabil că toate dispozițiile din titlul VII capitolul 2 din acesta, printre care figurează cele privind stabilirea locului unde a luat naștere datoria vamală, sunt necesare pentru a se putea constata nașterea acestei datorii.

25 Această teză nu poate fi primită. Într-adevăr, capitolul 2 menționat prevede la articolele 201-205 și 209-211 din Codul vamal diferite fapte care generează o datorie vamală. Aceste dispoziții prevăd, în fiecare caz, momentul în care ia naștere datoria vamală. Nicio dispoziție din capitolul menționat și nici structura Codului vamal nu permit să se concluzioneze că faptul că nu s-a stabilit locul în care a luat naștere această datorie, care este reglementat de articolul 215 din Codul vamal și de Regulamentul de aplicare, împiedică nașterea datoriei menționate.

26 Într-adevăr, din conținutul articolului 215 menționat, al articolelor 378 și 379 din Regulamentul de aplicare, precum și din jurisprudența Curții rezultă că stabilirea locului în care a luat naștere datoria vamală permite desemnarea statului competent în ceea ce privește recuperarea taxelor vamale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 octombrie 1999, Lensing & Brockhausen, C-233/98, Rec., p. I-7349, punctul 30). Prin urmare, deși este cuprins în titlul VII capitolul 2 din Codul vamal, articolul 215 din acest cod nu prevede condiții prealabile nașterii unei datorii vamale. În realitate, această dispoziție vizează să stabilească competența teritorială în materia recuperării valorii datoriei vamale.

27 Or, în ceea ce privește noțiunea „datorată legal", trebuie să se constate că, potrivit articolului 20 alineatul (1) și articolului 214 alineatul (1) din Codul vamal, aceasta privește valoarea taxelor la import sau la export aplicabile mărfurilor, care se determină pe baza regulilor de evaluare adecvate pentru respectivele mărfuri la data nașterii datoriei vamale aferente. În consecință, din moment ce un fapt care generează o datorie vamală se produce, valoarea drepturilor datorate legal poate fi stabilită prin aplicarea Tarifului vamal al Comunităților.

28 Din dosar și din observațiile prezentate Curții rezultă că mărfurile în cauză în acțiunea principală nu au ajuns la destinație și că nu a fost contestată neregularitatea operațiunilor de tranzit. În această privință, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței Curții, o neregulă calificată drept sustragere de sub supravegherea vamală are întotdeauna drept consecință, în temeiul articolului 203 alineatul (1) din Codul vamal, nașterea unei datorii vamale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2002, Liberexim, C-371/99, Rec., p. I-6227, punctul 52).

29 Prin urmare, ținând seama de jurisprudența care rezultă din Hotărârea Transport Maatschappij Traffic, citată anterior, într-o situație în care datoria vamală a luat naștere în temeiul articolului 203 alineatul (1) din Codul vamal și în care se poate determina valoarea taxelor la import pe baza regulilor de evaluare adecvate pentru mărfurile vizate de aplicarea Tarifului vamal al Comunităților, valoarea respectivă este datorată legal în sensul articolului 236 alineatul (1) din acest cod, chiar dacă autoritățile vamale naționale nu au determinat locul în care datoria vamală a luat naștere în temeiul articolului 379 din Regulamentul de aplicare.

30 Cu toate acestea, în vederea oferirii unui răspuns util instanței de trimitere, trebuie să se constate că, deși faptul că nu s-a stabilit locul în care a luat naștere datoria vamală nu împiedică nașterea acestei datorii, nu este mai puțin adevărat că notificarea către principalul obligat a termenului de trei luni menționat la articolul 379 alineatul (2) din Regulamentul de aplicare constituie o condiție prealabilă pentru recuperarea datoriei menționate de către autoritățile vamale (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 20 ianuarie 2005, Honeywell Aerospace, C-300/03, Rec., p. I-689, punctul 23).

31 Într-adevăr, Curtea a decis deja că, din însuși modul de redactare a articolului 378 alineatul (1) și a articolului 379 alineatul (2) din Regulamentul de aplicare rezultă că notificarea biroului de plecare către principalul obligat a termenului în care dovezile solicitate pot fi furnizate prezintă un caracter obligatoriu și trebuie să preceadă recuperării datoriei vamale (a se vedea în acest sens Hotărârea Lensing & Brockhausen, citată anterior, punctul 29, Hotărârea Honeywell Aerospace, citată anterior, punctul 24, și Hotărârea din 8 martie 2007, Gerlach, C-44/06, Rep., p. I-2071, punctul 33.

32 În plus, Curtea a subliniat că acest termen urmărește să protejeze interesele principalului obligat acordându-i trei luni pentru a furniza, după caz, dovada regularității operațiunii de tranzit sau a locului în care neregula ori infracțiunea a fost săvârșită în mod efectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 noiembrie 2002, SPKR, C-112/01, Rec., p. I-10655, punctul 38, Hotărârea din 14 aprilie 2005, Comisia/Țările de Jos, C-460/01, Rec., p. I-2613, punctul 62, și Hotărârea Gerlach, citată anterior, punctul 34).

33 Rezultă că statul membru căruia îi aparține biroul de plecare poate întreprinde măsuri de recuperare a taxelor la import numai dacă i-a adus la cunoștință în prealabil principalului obligat că acesta are la dispoziție un termen de trei luni pentru a furniza dovezile solicitate și dacă acestea din urmă nu au fost aduse în termenul sus-menționat (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior Lensing & Brockhausen, punctul 31, și Gerlach, punctul 35).

34 În această privință, Comisia Comunităților Europene subliniază pe bună dreptate că încălcarea articolului 379 din Regulamentul de aplicare determină necompetența autorităților vamale de a proceda la recuperare.

35 Având în vedere ansamblul acestor considerații, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 236 alineatul (1) primul paragraf din Codul vamal trebuie interpretat în sensul că faptul că autoritățile vamale nu au determinat, conform articolului 379 din Regulamentul de aplicare, locul în care a luat naștere datoria vamală nu are drept consecință considerarea valorii taxelor vamale ca nefiind datorată legal.

36 Cu toate acestea, statul membru căruia îi aparține biroul de plecare poate întreprinde măsuri de recuperare a taxelor la import numai dacă, în conformitate cu articolul 379 alineatul (2) din Regulamentul de aplicare, i-a adus la cunoștință în prealabil principalului obligat că acesta are la dispoziție un termen de trei luni pentru a furniza dovada locului în care s-a săvârșit infracțiunea sau neregula și numai dacă această dovadă nu a fost furnizată în acest termen.

**Cu privire la cheltuielile de judecată**

37 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șaptea) declară:

**Articolul 236 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar trebuie interpretat în sensul că faptul că autoritățile vamale nu au determinat, conform articolului 379 din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului nr. 2913/92, locul în care a luat naștere datoria vamală nu are drept consecință considerarea valorii taxelor vamale ca nefiind datorată legal.**

**Cu toate acestea, statul membru căruia îi aparține biroul de plecare poate întreprinde măsuri de recuperare a taxelor la import numai dacă, în conformitate cu articolul 379 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2454/93, i-a adus la cunoștință în prealabil principalului obligat că acesta are la dispoziție un termen de trei luni pentru a furniza dovada locului în care s-a săvârșit infracțiunea sau neregula și numai dacă această dovadă nu a fost furnizată în acest termen.**

Semnături